

Exempel på möjliga examensfrågor delkurs 3, konstitutionell rätt

Endast ett svarsalternativ per fråga är korrekt.

Version: augusti 2018

Fråga 1

Vilken av följande författningar är inte relevant att åberopa vid en förvaltningsrätt i ett mål om moms, när handläggningen där av målet drar ut orimligt på tiden?

- A. Lagen (2009:1058) om förtursförklaring i domstol.
- B. Europakonventionen.
- C. Regeringsformen.
- D. Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Fråga 2

Kan Tullverket meddela föreskrifter om tull på införsel av varor?

- A. Alltid.
- B. Aldrig.
- C. Med tillstånd av både riksdagen och regeringen.
- D. Med tillstånd av regeringen.

Fråga 3

När ska en svensk domstol tillämpa EU-stadgan om grundläggande rättigheter?

- A. Aldrig – stadgan gäller endast EU:s egna institutioner.
- B. När ett mål rör en annan medlemsstat.
- C. När frågan rör en mänsklig rättighet.
- D. Endast när man tillämpar EU-rätt eller nationell rätt inom ramen för EU-rättens tillämpningsområde.

Fråga 4

I vilket rättighetsdokument är religionsfriheten för en svensk medborgare en absolut rättighet?

- A. Europakonventionen.
- B. EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.
- C. RF 2 kap.
- D. Religionsfriheten är relativ i samtliga dokument.

Fråga 5

Vilka departement som ska finnas bestäms enligt

- A. Regeringsformen.
- B. Regeringen genom förvaltningsbeslut.
- C. Regeringen i förordning.
- D. Statsministerns beslut.

Fråga 6

Vilket av nedanstående påståenden om lagprövning är korrekt?

- A. Lagprövning får endast utföras av domstolar.
- B. För att en lagreglering skall kunna åsidosättas genom lagprövning krävs att den identifierade normkonflikten är uppenbar.
- C. Lagprövning kan ske av normer även om de ligger på samma nivå.
- D. Sametinget, som är en statlig förvaltningsmyndighet, är i sin verksamhet skyldigt att utöva lagprövning.

Fråga 7

Vilket av följande påståenden är korrekt?

- A. Bestämmelsen i 1 kap. 9 § RF gäller endast myndighetsutövning.
- B. Bestämmelsen i 1 kap. 9 § RF gäller aldrig verksamhet hos friskolor.
- C. Bestämmelsen i 1 kap. 9 § RF gäller i Sveriges advokatsamfunds disciplinverksamhet.
- D. Bestämmelsen i 1 kap. 9 § RF gäller all verksamhet i alla statliga bolag.

Fråga 8

Du vill för en klients räkning beställa kopior av handlingarna i ett pågående mål i Göta hovrätt, i vilket din klient inte är part. I vilken författning återfinns den reglering som ger dig principiell rätt att beställa kopior av handlingarna?

- A. Rättegångsbalken.
- B. Tryckfrihetsförordningen.
- C. Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
- D. Regeringsformen.

Fråga 9

Vilket av följande beslut kan rättsprövas enligt lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut?

- A. Regeringens beslut om att avveckla den särskilda beredskapspolisen.
- B. Justitiekanslerns beslut om skadereglering.
- C. Högsta domstolens beslut om att inte bevilja prövningstillstånd i ett mål som rör den enskildes rättigheter enligt 2 kap. regeringsformen.
- D. Regeringens beslut om utökat strandskydd.

Fråga 10

Vilken av följande författningar har ställning som svensk grundlag?

- A. Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
- B. Europakonventionen.
- C. Tryckfrihetsförordningen.
- D. FN:s barnkonvention.

Fråga 11

I Sverige har vi parlamentarism. Vilken typ av parlamentarism har vi?

- A. Positiv parlamentarism.
- B. Objektiv parlamentarism.
- C. En kombination av a) och b).
- D. Negativ parlamentarism.

Fråga 12

Offentlighetsprincipens materiella innehåll regleras i

- A. Regeringsformen och OSL (offentlighet- och sekretesslagen).
- B. Tryckfrihetsförordningen och OSL.
- C. Tryckfrihetsförordningen, yttrandefrihetsgrundlagen och OSL.
- D. OSL.

Fråga 13

Var återges regelmässigt Lagrådets yttranden över regeringens förslag till ny lagstiftning?

- A. I SvJT.
- B. I regeringens propositioner.
- C. I riksdagens utskottsbetänkanden.
- D. I Ds.

Fråga 14

Vilken av följande företeelser kan vara tveksam i förhållande till rätten till rättvis rättegång?

- A. Att Svea hovrätt dömer i ett dispositivt tvistemål med en fyrsits i vilken ingår två hovrättsassessorer och en adjungerad ledamot.
- B. Att en ansökningsavgift på 2 800 kr måste betalas för att en tingsrätt skall utfärda stämning i ett tvistemål.
- C. Att det krävs prövningstillstånd för att en dom i ett migrationsmål ska prövas i Migrationsöverdomstolen.
- D. Att Högsta förvaltningsdomstolens prövning i ett rättsprövningsmål är ett kassationsförfarande, dvs. ett förfarande där ett beslut upphävs utan att något nytt beslut sätts i dess ställe.

Fråga 15

Enligt 2 kap. 15 § RF har en jordägare under vissa förutsättningar rätt till ersättning om det allmänna inskränker användningen av mark på sådant sätt att pågående markanvändning försvåras. Du företräder en klient som har drabbats av en sådan inskränkning genom en tomtplatsbestämning, vilket medför att värdet på den aktuella tomten går ned påtagligt. Länsstyrelsen som har beslutat om tomtplatsbestämningen har inte berört ersättningsfrågan, eftersom man inte anser att staten är ersättningsskyldig för värdenedgången. Efter att ha letat länge konstaterar du att det inte finns någon reglering som tar sikte på din klients situation i lag eller förordning. Du ställer då krav mot staten direkt grundat på regleringen i RF. I vilket forum bör du lämpligen framställa din klients krav?

- A. I Högsta domstolen (eftersom HD i första hand är den domstol som uttolkar konstitutionella frågor).
- B. I Högsta förvaltningsdomstolen (eftersom HFD prövar rättsprövningsmål).
- C. Vid förvaltningsrätten (eftersom förvaltningsrätt enligt 22 a § förvaltningslagen (1986:223) är "reservforum" för överklagande av förvaltningsbeslut).

- D. I den mark- och miljödomstol där fastigheten är belägen (eftersom MMD normalt handlägger mål om strandskyddsdispenser liksom ersättningsfrågor i samband med expropriativa ingrepp i fast egendom).

Fråga 16

Vissa begränsningar i handlingsoffentligheten följer av själva begreppet "allmän handling". Vilket av påståendena nedan skall bort?

- A. Med begreppet förstås bl.a. dokument som nått ett visst handläggningsstadium.
- B. Handlingen skall anses som "inkommen till" myndigheten.
- C. Handlingen skall röra "allmänna angelägenheter".
- D. Handlingen skall förvaras hos ett organ, som är att klassificera som myndighet.

Fråga 17

I 11-12 kap. RF finns det upptaget ett antal speciella befogenheter för regeringen och domstolarna (HFD, KamR, HD och HovR). Vilken av de nedan uppräknade särskilda befogenheterna kan inte regeringen använda sig av?

- A. Nåd.
- B. Resning.
- C. Dispens.
- D. Abolition.